

MAKRO GÖRÜŞ

Dış Ticaret

Ocak 2023

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Ocak'ta ihracat ve ithalat artışları öncü verilerle uyumlu geldi. İhracat yıllık bazda %10,4 artışla 19,4 milyar dolar olurken, ithalat %20,7 artarak 33,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriler ise Ocak'ta ihracat ve ithalatta belirgin bir ayrışmaya işaret etti. Söz konusu dönemde ihracattaki %4,2'lik aylık bazdaki düşüşe karşın ithalatta %10,7 artış kaydedildi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı Ocak'ta gerilerken, dış ticaret açığında genişleme devam etti. 2022 Ocak'ta %63,0 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2023'ün ilk ayında %57,6'ya geriledi. Dış ticaret açığı 10,3 milyar dolardan 14,2 milyar dolara genişledi. Bu dönemde hem enerji açığı hem de enerji dışı dengedeki yüksek tutarlı açık toplam dış ticaret açığındaki artışta rol aldı. Altın ve enerji ürünleri hariç çekirdek ihracat %8,4 artarken, çekirdek ithalatta artış %8,1 olarak gerçekleşti. 2022 Ocak'ta 1,6 milyar dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek dış ticaret açığı 2023'ün aynı ayında yaklaşık 1,7 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Bu dönemde ülke grupları bazında karışık bir tablo ortaya çıktı. AB ekonomilerine yapılan ihracat Ocak'ta yıllık bazda %11,6 artarken, AB hariç Avrupa'ya yapılan ihracatta artış %45'i buldu. Kuzey Amerika ve Japonya'ya yapılan ihracatta daralma hız kesse de sürdü. Bununla birlikte, Yeni Zelanda ile Avustralya'ya yapılan ihracat iki ay sonra yeniden daraldı. Benzer şekilde, gelişmekte olan ekonomi gruplarında ayrışma gözlemlense de toplamda önceki aydan daha iyi bir performans yakalandı. Bu sonuçlarla gelişmiş ekonomilerin toplamına yapılan ihracat yıllık bazda üç aylık daralmanın ardından %7,9 ile artış kaydetti. Gelişmekte olan ekonomilerin toplamına yapılan ihracat ise %13,4 ile 2022 sonuna kıyasla daha yüksek oranda arttı.

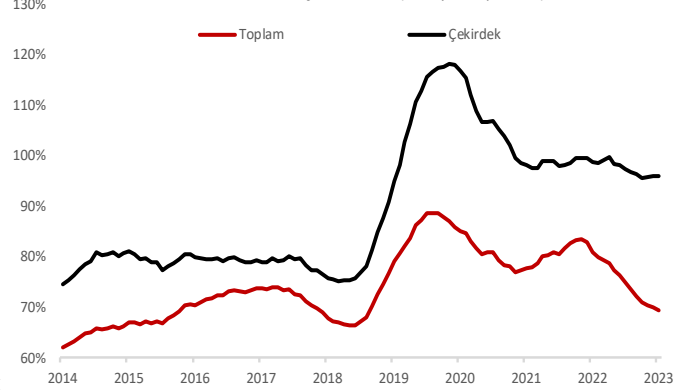
Ocak'ta ithalat geniş ekonomik sınıflamada genele yayılmış olarak hızlandı. Yatırım malı ithalatı Ocak'ta yıllık bazda %32,7 artarken, ara malı ithalatında artış %15,5 ile yeniden hız kazandı. Söz konusu dönemde uluslararası emtia fiyatlarının düşük seviyesinin bazı hammaddelerin ve dolayısıyla toplamda ara malı ithalatının artışını sınırladığı görülüyor. Tüketim malı ithalatında ise karışık bir görünüm ortaya çıksa da hızlanma sürdü. Toplamda tüketim malı ithalatı yıllık bazda %70,6 artarken, binek otomobil ithalatında artış bir miktar hız kesti. Öte yandan, motor benzini ve diğer hafif yağlar ile dayanıklı, yarı dayanıklı ve dayanıksız tüketim malı ithalatında hızlanma sürdü.

Ocak ayı verileri, özellikle Euro Bölgesi gibi önemli ticaret ortaklarının dirençli kalmasıyla dış talepteki aşağı yönlü risklerin bir miktar azaldığını teyit etti. Böylece gelişmiş ekonomilere yapılan ihracattaki üç ay sonra gelen artış dış ticaret açığındaki genişlemeyi sınırladı. İthalat tarafında ise uluslararası enerji fiyatlarındaki gerilemenin sınırlayıcı etkisi gözlemlense de yüksek miktardaki altın ithalatı dikkat çekti. Bununla birlikte, ithalattaki diğer detaylar ekonomik aktivitenin yıla güçlenerek başladığına işaret eden diğer öncü verilerle uyumlu bir tablo çizdi. Şubat ayında yaşanan deprem ekonomik görünüm üzerindeki kısa vadeli aşağı yönlü riskleri artırdı. Aynı zamanda altın ithalatına ilişkin düzenlemenin etkileri olabileceği değerlendiriliyor. Bu nedenle, küresel petrol fiyatlarındaki düşük seviye ile birlikte dış ticaret açığında genişleme yakın dönemde hız kesebilir. Ancak orta vadede depremin Türkiye'nin ihracat potansiyelinde yapacağı etkinin ve büyümeyi destekleyecek politikaların ithalat artışı ve dış ticaret açığında genişlemenin boyutunun belirleyicisi olacağını düşünüyoruz.

Temel Dış Ticaret İstatistikleri (Milyon Dolar)

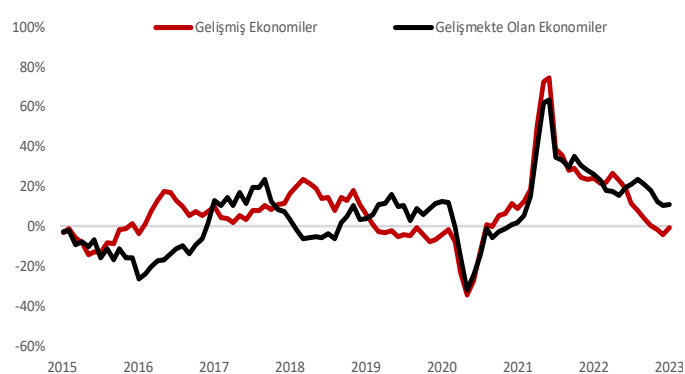
	Oca.22	Oca.23	Yıllık Değişim
İhracat	17,554	19,369	10.3%
İthalat	27,844	33,606	20.7%
İhracat/İthalat	63.0%	57.6%	
Toplam Dış Ticaret Dengesi	-10,290	-14,237	38.4%
Altın ve Enerji Hariç Denge	-1,640	-1,684	2.7%

İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (12-Aylık Toplamlar)

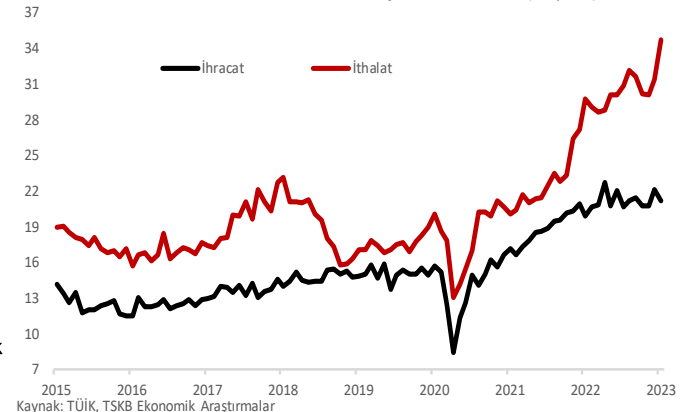
Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Toplam İhracatta Ülke Gruplarının Yıllık Değişimi (3 Aylık Ortalamalar)

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış İhracat ve İthalat (Milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

